

Sygn. akt V RC 721/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2019r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w W. V Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Bik

Protokolant: Justyna Penkul

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. Z.

przeciwko mał. W. W. (1) repr. przez przedstawicielkę ustawową K. W.

o obniżenie alimentów

I. obniża alimenty orzeczone w punkcie 3 wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 marca 2017 r. w sprawie sygn. akt VI C 1636/16, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2018r. sygn. akt I ACa 1586/17, od powoda W. Z. na rzecz małoletniego syna W. W. (1) ur. (...) z kwoty po 1100 zł (jeden tysiąc sto złotych) miesięcznie do kwoty po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie płatnej do rąk przedstawicielki ustawowej K. W. do 10-go dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 17 września 2018 r.;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej.

UZASADNIENIE

W dniu 20 września 2018 r. (data prezentaty) W. Z. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych od niego na rzecz pozwanego W. W. (1), ur. (...), reprezentowanego przez matkę K. W. wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2018 r., w sprawie o sygn. akt VI C 1636/16 z kwoty 1100 zł miesięcznie do kwoty 500 zł miesięcznie, płatnych do dnia ostatniego miesiąca z odsetkami w razie niedotrzymania terminu (k. 4).

Na terminie rozprawy w dniu 13 czerwca 2019 r. pełnomocnik przedstawicielki ustawowej pozwanego wniósł o oddalenie powództwa (k. 214).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 08 marca 2017 r. Sądu Okręgowego w Warszawie VI Wydział Cywilny Rodzinny Odwoławczy zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w sprawie o sygn. akt I ACa 1586/17, orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego pomiędzy W. Z., a K. W. bez orzekania o winie. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad mał. W. W. (1) Sąd powierzył obojgu rodzicom ustalając miejsce pobytu małoletniego w każdorazowym miejscu zamieszkania matki. W pkt 3 sentencji wyroku Sąd kosztami utrzymania małoletniego W. W. (1) obciążył oboje rodziców, ustalając udział ojca W. Z. na kwotę 1100 zł miesięcznie.

Dowód: odpis wyroku – k. 6-7.

W dacie wydania orzeczenia rozwodowego powód W. Z. miał 52 lata. Zatrudniony był w Miejskich Zakładach (...) jako kierowca i zarabiał średniomiesięcznie ok. 3200-3300 zł. W 2015 roku uzyskał dochód w kwocie 44.958 zł. Płacił połowę raty kredytu za mieszkanie w kwocie 410 zł miesięcznie. Wynajmował mieszkanie za średnią cenę ok. 450 zł. W 2016 r. przebywał w Anglii, gdzie zarobił ok. 20000 zł i kupił samochód za kwotę 1500 funtów. Miał oszczędności w wysokości 10.000 zł. Był właścicielem domu i ziemi o pow. 1 ha, w którym mieszkali jego rodzice.

Małoletni W. miał 4 lata, uczęszczał do przedszkola. Miał stwierdzone płaskostopie i zalecenie noszenia butów ortopedycznych. Przedstawicielka ustawowa wskazywała następujące koszty jego utrzymania: przedszkole – 250 zł; opłaty dodatkowe w przedszkolu – 50 zł; środki do prania – 100 zł; środki czystości – 40 zł; obuwie ortopedyczne – 350 zł; suplementy diety – 80 zł; lekarz i lekarstwa – 400 zł; dentysta – 50 zł; zabawki – 100 zł; odzież i obuwie – 150 zł; wjazd do dziadków – 50 zł; rozrywka – 200 zł; żywność – 300 zł.

Przedstawicielka ustawowa K. W. w dacie ustalenia obowiązku alimentacyjnego miała 42 lata, wykształcenie średnie. Zatrudniona była w Urzędzie Skarbowym na T. i zarabiała ok. 2215 zł netto miesięcznie. W 2015 r. uzyskała dochód w wysokości 31.313 zł. Płaciła połowę raty kredytu za mieszkanie w kwocie ok. 410 zł miesięcznie.

Dowód: uzasadnienie – k. 316-317 akt o sygn. VI C 1636/16.

Powód W. Z. ma obecnie 54 lata. Wskazał, że od wydania wyroku rozwodowego zmieniło się w jego sytuacji to, że zajmuje się obecnie rodzicami. W ubiegłym roku jego ojcu bardzo pogorszył się stan zdrowia, ma złamane biodro, nie funkcjonuje samodzielnie, ma orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności. Mama powoda również wymaga opieki chociaż jest bardziej samodzielna. Powód opiekuje się rodzicami od czerwca 2018 r. Wcześniej zajmował się nimi kiedy mógł. Pracował jako kierowca w (...) i zarabiał 3300 zł netto miesięcznie. Jak mógł, to jeździł do nich, pomagał w zakupach. Jego rodzice nie radzili już sobie w codziennych obowiązkach domowych i poprosili powoda aby się nimi zajął. Rodzice powoda mają razem 2000 zł emerytury. Nie otrzymują świadczeń z (...)u. Powód wystąpił do (...)u żeby ojciec dostał łóżko rehabilitacyjne. Nie występował o przyznanie opieki do pomocy, gdyż jego mama uważa, że jego obowiązkiem jest się nimi zająć. W tej chwili powód jest na ich utrzymaniu. Rodzice go karmią, żywią. Robi rodzicom zakupy, załatwia wizyty u lekarza, kupuje leki, zajmuje się drobnymi pracami. Powód dwa razy dziennie rehabilituje ojca. Ojciec powoda ma podłączony cewnik, załatwia się w pampersy. Powód pielęgnuje ojca. Mama powoda gotuje, a powód zajmuje się opieką nad ojcem. Powód twierdzi, że nie może iść do pracy, gdyż w tej wsi w której mieszka nie ma pracy. 20 lat pracował jako kierowca autobusu. Pracował również w Anglii przez 10 miesięcy – jeździł na sprzęcie budowlanym np. na koparko-ladowarce. Po powrocie do kraju kupił używany samochód, ale teraz nie stać go nawet na opłacenie akcyzy. Obecnie cały dom rodziców i gospodarstwo jest własnością powoda. Jego rodzice mają prawo dożywotniego mieszkania tam. Powód nie jest rolnikiem, nie zna się na uprawie ziemi. Ziemia, która wchodzi w skład gospodarstwa została przekazana komuś do uprawy. Nie ma sporządzonej pisemnej umowy, ziemia została użyczona nieodpłatnie. Powód obecnie ma 25 tys. zł oszczędności na koncie. Przekazał swojej córce 60 tys. zł na zakup mieszkania.

Powód spotyka się z synem regularnie zgodnie z orzeczeniem sądu.

Dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 10; zeznania W. Z. – k. 21v.-215.

Małoletni pozwany ma obecnie 6 lat. Jego miesięczne koszty utrzymania przedstawicielka ustawowa wskazała na kwoty: ubrania i buty – 200 zł; jedzenie, kosmetyki, art. higieniczne, chemia – 400 zł; zabawki – 100 zł; przedszkole, wyżywienie, pomoc naukowa i inne, teatrzyki, podręczniki – 300 zł; kultura, rozrywka, sport, gry, książki, kino, teatrzyk – 100 zł; opieka dentystyczna – 50 zł; leki, szczepionki, kremy, maści, suplementy diety – 100 zł; czynsz i media – 350 zł; wycieczki, ferie, wakacje – 150 zł; transport – 100 zł; Konto Junior – 100 zł; zajęcia z matematyki – 170 zł; utrzymanie kota – 100 zł; wkładki ortopedyczne – 15 zł; koszty długookresowe – 100 zł.

Dowód: odpowiedź na pozew – k. 30-35; zeznania przedstawicielki ustawowej – k. 215-215v.

Przedstawicielka ustawowa K. W. ma obecnie 43 lata. Od wyroku rozwodowego nie zmieniła miejsca pracy. Mieszka w tym samym miejscu z synem. Jej rodzice podupadli na zdrowiu, więc pracuje żeby pokrywać koszty utrzymania. Od 2017 r. zarabia więcej. W 2018 r. zarabiała od 2485,66 zł do 2743,66 zł. Małoletni chodzi na zajęcia dodatkowe. Chce iść teraz na zajęcia sportowe. Kupiła synowi telefon. Nie ma żadnych oszczędności, ma długi. Pożyczyła pieniądze na spłatę męża. Część pożyczyła od znajomych, część od rodziców, a część z banku i z pracy. Spłaca kredyt hipoteczny w miesięcznej racie 800 zł. Skończy go spłacać w 2027 roku. Spłaca pożyczkę, której miesięczna rata wynosi 300 zł. Pożyczkę w pracy spłaca w kwocie 230 zł miesięcznie. Zdarza się, że pożycza pieniądze od znajomych czy rodziców. Swoje miesięczne koszty utrzymania ocenia na kwotę 2000 zł. Na tą kwotę składają się następujące wydatki: wyżywienie – 400 zł; badania lekarskie, leki, opieka dentystryczna – 100 zł; odzież i obuwie – 120 zł; kosmetyki i chemia domowa – 100 zł; rachunki za telefon – 50 zł; koszty dojazdu komunikacją – 150 zł; połowa opłat za media i czynsz – 350 zł; rata kredytu z ubezpieczeniem i opłatą za prowadzenie rachunku – 800 zł.

Dowód: zaświadczenie – k. 120; zeznania przedstawicielki ustawowej – k. 215-215v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, aktach sprawy o sygn. akt VI C 1636/16 oraz zeznań stron. Sąd dał co do zasady wiarę zeznaniom stron, które w szczególności znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Powód dołączył do pozwu orzeczenie o niepełnosprawności ojca – S. Z., zaliczające go do znacznego stopnia niepełnosprawności ze wskazaniem w punkcie 7, że wymaga on stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 9 lipca 2018 r. (k.10). Powyższe koresponduje z zeznaniami powoda, że z uwagi na stan zdrowia rodziców, w szczególności ojca, zdecydował się on na zamieszkanie z nimi. Jednakże Sąd nie dał wiary powodowi, że powyższe zupełnie wyklucza jego możliwości poszukiwania zatrudnienia, a to mając na uwadze, że zeznał on również, iż jego matka jest w stanie częściowo zajmować się domem, w tym w szczególności przygotowywać posiłki dla domowników. Zatem pomoc powoda nie musi być permanentna.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania wysokości świadczeń alimentacyjnych. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Podkreślić należy to, iż oboje rodzice są zobowiązani do łożenia środków na utrzymanie swoich małoletnich dzieci, niezależnie od nakładu osobistych starań o prawidłowy rozwój i wychowanie albowiem wszystko to mieści się w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej. Przy ocenie zaś, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o., należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowych i majątkowych stron (wyrok SN z dnia 26 marca 1969 r., III CRN 54/69, LEX nr 6480). Ustalenie zmiany stosunków następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi w czasie poprzedniego orzekania o obowiązku alimentacyjnym.

Sąd w niniejszym postępowaniu zobowiązany był do ustalenia jakiego rodzaju zmiany zaszczyły w usprawiedliwionych kosztach utrzymania małoletniego oraz jakie zmiany zaszczyły w sytuacji majątkowej i możliwościach zarobkowych zobowiązanego.

Sąd zważył, iż od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego do wniesienia powództwa o obniżenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem syna W. minęło zaledwie parę miesięcy. W ocenie Sądu nie jest to jednak przesłanka do oddalenia powództwa, gdyż Sąd bada czy w tym okresie zaszły zmiany, które uzasadniają obniżenie obowiązku alimentacyjnego. W ocenie Sądu takie okoliczności zaistniały. Sytuacja pozwanego uległa zasadniczej zmianie w porównaniu do jego sytuacji w dacie wydawania orzeczenia przez Sąd Okręgowy, a później Sąd Apelacyjny. W dacie wydania orzeczenia rozwodowego powód pracował. Obecnie powód nie pracuje, gdyż jego ojciec ma orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, wymaga ciągłej pomocy, rehabilitacji. Matka powoda jest w podeszłym wieku i nie ma możliwości dobrze zająć się swoim mężem w takim zakresie w jakim robi to powód. Inni członkowie rodziny mieszkają albo za granicą albo w innych regionach Polski i nie poczuwają się do podjęcia się opieki nad ojcem. Dzieci mają obowiązek pomagać swoim rodzicom w takich sytuacjach. Powód realizuje swój obowiązek alimentacyjny wobec ojca poprzez codzienną opiekę nad nim.

Sąd nie uwzględnił powództwa w całości, gdyż powód ma obowiązek alimentacyjny wobec swojego małoletniego syna. Sąd nie podziela stanowiska pozwanego, iż nie może on znaleźć sobie pracy, chociażby na część etatu. Powód jest właścicielem gospodarstwa w którym mieszkają jego rodzice i mógłby wykorzystać majątek do prowadzenia działalności zarobkowej chociażby w takim zakresie aby zarobić na pokrycie kosztów utrzymania małoletniego syna. Ponadto Sąd wziął pod uwagę, iż powód ma oszczędności w kwocie 25 tys. zł oraz, że przekazał swojej córce kwotę 60.000 zł. Sąd zważył, iż powód miał do tego prawo, jednak nie może mieć to negatywnego wpływu na utrzymanie małoletniego syna, co wynika z art. 136 k.r.o. Powód wskazywał, że oddał te pieniądze córce, gdyż nie chce ich oddać byłej żonie. Należy wyjaśnić, iż alimenty nie są zasądzone na przedstawicielkę ustawową, a na syna W..

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 138 k.r.o. orzekł jak w pkt I i II sentencji wyroku.

Sąd nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego na podstawie art. 100 k.p.c., gdyż żądania stron zostały uwzględnione w części.